СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 5. Джерзи Сіті, Н. Дж., второк, 8. січня, 1929. VOL XXXVII. No. 5. Jersey City, N. J., Tuesday, January 8, 1929. THREE CENTS.

БОРА БОРОНИТЬ ТРИ ГОДИНИ ПАКТУ КЕЛОГА

ОПОЗИЦІЯ ПРОТИ ДОГОВОРУ ЗРОСТАЄ.

ВАШИНГТОН, 5. січня. — Сенатор Бора виголосив тригодинну бесіду в обороні противоенного договору Келоґа, доказуючи сенаторам, що цей договір не перешкаджає Злученим Державам далі збройтися й уживати своєї военної сили, коли зайде потреба.

Мимо цього недовіре до договору зростає і досі не знати, чи сенат його ратифікує. Найбільше виступали проти договору сенатор Рід з Мезурі і Робинсон з Індіяни. Один з них републиканець, а другий демократ.

84 ГОДИНИ У ВОЗДУСІ.

„КВЕСЧЕН МАРК" ЗДОБУВ УЖЕ РЕКОРД, АЛЕ ЛЕТИТЬ ДАЛІ.

ЛОСАНДЖЕЛЕС, 4. січня. — Військовий моноплян „Квесчен Марк" находиться вже четвертий день у безперериннім леті у воздусі. В той спосіб майор Карл Шпац і його товариші, що летять на літаку, осягнули вже летунський світовий рекорд щодо літаків, а тепер хочуть побити ще своєю витревалістю держаблі.

Літак літає у воздусі з такою самою певністю, як колиб щойно вилетів.

ЗВЕРТАЮТЬ $26,000,000.

СТАЛЕВІЙ КОРПОРАЦІЇ ТИТУЛОМ ЗВОРОТУ НЕПРАВНО ПОБРАНИХ ПОДАТКІВ. ДЕМОКРАТИ ПОВЕЛИ СИЛЬНУ ОПОЗИЦІЮ ПРОТИ ЗВОРОТУ.

ВАШИНГТОН, 5. січня. — Департамент скарбу подає, що сього понеділка виплатить Юнайтед Стейтс Стіл Корпорейшен $26,000,000. На ту суму складаються: $15,000,000, що їх побрано в 1917 році титулом податку, проти чого корпорація внесла рекурс, і $11,000,000 як процент від капіталу від 1918 року.

Проти цього звороту піднесли демократи велику опозиопозицію. Особливо виступав конґресмен Джан Н. Ґарнер з Тексас. Демократи є проти всяких того рода зворотів. Таких претенсій зголошено на один біліон долярів і колиб це все виплатити, то це потрясло би державними фінансами і податками. Ґарнер звернув увагу ка сталеву корпорацію, якій виплачуть тепер 26 міліонів, що вона подала фалшиво суму заплачених податків, означаючи її квотою $199,000,000, коли уряд сконстатував, що корпорація заплатила тільки $173,000,000.

При нагоді тої критики вичислено ще инші корпорації, яким секретар скарбу Мелон вже позвертав міліони, або думає їх звертати.

$2,500,000 НА ДОБРОДІЙНІ ЦІЛИ.

НЮ ЙОРК, 5. січня. — Проголошено нову жертву Лаври Спелмен Ракефелер, що виносить $2,500,000. Дохід з тої фундації буде розділений кождого року між 5 добродійних інституцій, між якими перше місце займає Салвейшен Армі.

ДВІ ОСТАННІ ПРОМОВИ КУЛИДЖА.

ВАШИНҐТОН, 5. січня. — За тих 57 і пів дня, що ще остає Кулиджови як президентови, виголосить він ще дві промови: дня 28 січня на піврічних зборах правительственних департаментів і дня 1 лютого у Флориді.

РЕВІЗІЯ В 563 СПІКІЗАХ.

ҐВЕЙЛЕН ПРОДОВЖУЄ ЧИСТКУ НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК, 5. січня. — Двотижневий побут Ґвейлена в характері поліційного нюйорського комішенера замітний тим, що переведено арешти соток підозрілих осібняків і злочинців, а крім того розпочато наїзд на місця, де торгують наркотиками й алькоголем. Як велику розпочав Ґвейлен акцію, видно найкраще по тім, що за такий короткий час переведено чистку в 563 спікізах, з яких більшість замкнена, а їх власники в арешті. А щоби ніхто не думав, що вже на тім конець, Ґвейлен зарядив поновну ревізію і замккув знову 55 салунів та три тайні дестилярні.

Разом з міською владою працюють і федеральні аґенти.

МЕК МАНУС УБИЙНИК РОТШТАЙНА.

НЮ ЙОРК, 5. січня. — Дистрикт аторні Бентон заявив, що це певна річ, що фатальні стріли, які спричинили смерть відомого ґемблера Ротштайна, походять від Мек Мануса.

РИКАРД ТЯЖКО ХОРИЙ.

НАВІТЬ ДЕМСІ НЕ МОЖЕ ЙОГО ВІДВІДАТИ.

МІЯМІ БІЧ, Флорида, 5. січня. — Спортовий промотор Джордж Л. Рикард лежить тяжко хорий. Спроваджують спеціялістів зі всіх сторін, щоби його ратувати. Не допускають до нього нікого, навіть такого приятеля як кулачного чемпіона Демсі. Рикард влаштовував, як відомо, ріжні кулачні боротьби, на які стягав небувалу досі скількість людей. Між іншим урядив він боротьбу між Тані і Демсі, в якій той послідний втратив своє чемпіонство.

АВТОМОБІЛЕВА ВИСТАВА.

НЮ ЙОРК, 5. січня. — Сьогодня отворять автомобілеву, з ряду 29-річну виставу з рамени Національної Автомобілевої Торговельної Палати. На виставі виставлять 300 нових автомобілевих моделів.

Вистава відбувається в Ґренд Сентрал Пелес.

КОНЕЦЬ СПОРУ: ТАКНА-АРИКА.

САНТІЯҐО, Чіле, 5. січня. — Часопис Меркуріо подає, що спір між Перу і Чіле в справі Такни й Арики майже порішений. Перу дістане Такну, а Чіле Арику.

РІЗДВЯНА КОЛЯДА — РІДНІЙ ШКОЛІ

В ЧИЇХ РУКАХ ШКОЛА — В ТОГО РУКАХ І МАЙБУТНІСТЬ НАРОДУ. ЧУЖА ШКОЛА І ЧУЖИНЕЦЬ-УЧИТЕЛЬ ПОВЕДУТЬ НАРІД ДО РУЇНИ І НЕЩАСТЯ. ЗАТЕ РІДНА ШКОЛА — ЦЕ ОСНОВА ЖИТТЯ ТА РОЗВИТКУ НАРОДУ. ВОНА МОСТИТЬ ШЛЯХ ДО КРАЩОЇ ДОЛІ.

ТАКИМИ СЛОВАМИ ВІДЗИВАЄТЬСЯ ДО НАС „РІДНА ШКОЛА" З СТАРОГО КРАЮ І ПОДАЄ, ЩО З 3,662 УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ШКІЛ ПІД ПОЛЬЩЕЮ ЗАЛИШИЛОСЯ ВСЕГО ЛЕДВИ 774 Т. ЗВ. УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ.

ДІЙСНО УКРАЇНСЬКИМИ Є ЛИШЕ УСТАНОВИ „РІДНОЇ ШКОЛИ", УДЕРЖУВАНІ ДОБРОВІЛЬНИМИ ЖЕРТВАМИ УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В КРАЮ І В АМЕРИЦІ. 9,000 СЕЛЯНСЬКИХ І РОБІТНИЧИХ ДІТЕЙ КОРИСТАЄ З „РІДНОЇ ШКОЛИ", А КОРИСТАЛО БИ БІЛЬШЕ, КОЛИБ ЗРОСЛА НАША ЖЕРТВЕННІСТЬ.

РІЗДВЯНА КОЛЯДА — ЦЕ ГОЛОВНА ОПОРА, ЯКА КОЖДОГО РОКУ РІШАЄ ПРО ДАЛЬШУ СУДЬБУ РІДНОЇ ШКОЛИ. ТОМУ ВІД ТОЇ ТРАДИЦІЙНОЇ ЖЕРТВИ НЕ МОЖЕ ВІДМОВИТИСЬ НІ ОДИН ГРОМАДЯНИН, НІ ОДНА ГРОМАДА.

ВСІ ЖЕРТВИ ДО КРАЮ НАЛЕЖИТЬ СЛАТИ ЧЕРЕЗ:

Obyednanye, P. O. Box 411, Philadelphia, Pa.

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В АМЕРИЦІ Й КАНАДІ.

Коли на небосклоні засяє Вифлеємська зірка й українська родина засяде до звичаєвої вечері; коли під маленькими віконцями проголосять свіжі діточі голоси, що „нова радість стала", — нехай усі Українці на всіх просторах землі обєднаються гадкою про будучність нації. Ті, яких доля присилувала покинути Рідний Край, — полинуть гадкою поза широкий океан, до родинної стріхи. І коли в задумі про Рідний Край буде їм причуватися дзеленькіт братського дзвінка під скрипіт жемчужного снігу, нехай не забудуть зупинитися на тому доброму добрі, на рідній молоді, яка має колись переводити наші ідеї в життя.

Жива нація не сміє приглядатися байдужно, як її душу калічать!

Українське державне шкільництво на землях під Польщею — зруйноване. Через винародовлення молоді втратимо її, а в слід за цим нам, як нації, **грозить загальна заглада...**

Та саме горе не страшне. Страшним був би щойно обяв, якщо не булоб кому з ним боротися. Супроти того кожний Українець (-ка) мусить виказати як найбільше зусилля, щоби шляхом приватного шкільництва **ЗОРГАНІЗУВАТИ ОБОРОНУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ДУШІ.**

Закладаючи на рідній землі українську школу у всіх її видах — ратуємо націю, а ширячи рідну освіту — двигаємо добробут.

Нехай кожний перевірить у своїй совісти, що він для тої ідеї зробив.

Як кожного року, так і цього — надіється „Рідна Школа" від американських Братів посажної допомоги на удержання своїх діточих садків, захоронок, народніх шкіл, промислових, ґімназій, семінарій і бурс. Дрібні селянські й робітничі діти, що скостенілими ноженятами біжать до своєї любої рідної школи, з тугою вижидають гостинця, який дасть їм змогу зїсти теплу страву й надягнути теплу свитину, чи набути хосенну книжку.

Вірні традиції і всенародній постанові, допоможіть у часі памятного Празника загальною, однодушною піддержкою „Рідної Школи", не задержуваною ніяким місцевими справами, до розбудови українського шкільництва на рідній землі. Віримо, що ніхто не відкажеться від обовязку зложити свій дар на „коляду для „Рідної Школи" як даток на здвигнення національного державного фундаменту.

Нехай ніхто не відмовить свойого труду на зорґанізовання „коляди" в своїй місцевости. Товариства, Брацтва, Сестрицтва нехай злучаться і не поминуть ні одної української родини.

Нехай нас обєднає спільна мета.

ГОЛОВНА УПРАВА „РІДНОЇ ШКОЛИ" У ЛЬВОВІ:
Іля Кокорудз, вр., голова;
Теодор Мартинець, вр., секр.

Делеґатура „Рідної Школи" на Злучені Держави Америки й Канаду:
Лев Ясінчук, вр., делеґат.

ДЕСЯТЬЛІТТЯ ПОЛЬСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

Дня 10 й 11 листопада святкувала Польща десятьлітні роковини свого істнування. До цього намагалися Поляки втягнути й українське населення. Доходило до того, що польські поліціянти ходили по українських домах та грозили карами по 500 золотих, якщо вікна не будуть удекоровані польськими наліпками і прапорами. Зовсім зрозуміло, що такі погрози не мали найменшого успіху. Українські школи, яким наказано брати участь у святі, у великій більшости на свято не явилися. Позатим по ріжних місцевостях українські громадяне відрухово протестували проти провокаційної ляцької демонстрації на українських землях. І так у Львові, Ходорові, Рогатині і в инших місцевостях вибито в той день в польських інституціях шиби. На загал польські свята на українських землях вийшли незвичайно блідо. Було воно властиво святом війська і поліції, яких на наших землях хмари.

ПОЛЬСЬКА „КУЛЬТУРНА МІСІЯ" НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ.

Холмське „Нове Життя" подає ось який факт варварського нападу польських наїздників на культурно-освітню працю українського народу. Дня 18. листопада в Уханю, грубешівського повіту, заходами філії т-ва „Рідна Хата" відбувалася театральна вистава. Коли почалася перша дія, члени польської орґанізації „Ґуфец" відчинили двері на салю й почали кидати туди камінням, розбиваючи голови гостям. Орґанізатори вистави звернулись до поліції, але поліція на це не реаґувала. Щоби не допустити до дальшого кровопролиття, виставу відкликано. Коли публика почала розходитися, польська боївка продовжала свої напади й тяжко покалічила кілька осіб. І такий напад це не перший в самім Уханю і в цілому грубешівському повіті.

УКРАЇНСЬКИЙ СОЦІЯЛІСТИЧНИЙ ЗІЗД.

Дня 8. грудня почався у Львові давно вже заповіданий конґрес української соц. партії (ґрупи „Вперед"). Підчас конґресу, який отворив Лев Ганкевич, виголосив В. Темницький реферат „Проєкт програми партії", а І. Квасниця „Про сучасне політичне положення й український пролетаріят". Обговорювано також справи професійних орґанізацій і преси.

ЦІКАВИЙ ПРОЦЕС.

У харківських „Вістях" читаємо, що в Київі відбувся недавно суд над двома чорносотенцями — Сергієвим і Кузнецовим, які брали деяку участь в страченню есера Богрова, що в 1911 році вбив царського президента міністрів Столипіна.

Сергієв і Кузнецов колишні робітники Київського заводу „Арсенал" — члени монархічного союзу, до тогож перший — один з його фундаторів. Він був у приятельських відносинах з київським оберполіцмейстером Скалоном та відомим чорносотенцем Розамисловським (один з ініціяторів процесу Бейліса).

В 1911 році, коли до Київа приїхав Микола, Сергієва призначено до „почесної охорони царя". Чому це була „почесна охорона", так і не відомо, але завданням „охоронників" було стояти в юрбі й стежити за тим, щоб хтось не вчинив замаху на царя. Таким чином це були, так би мовити, звичайні помічники охранки.

Богрова, що вбив Столипіна, — як відомо, повішено через 8 днів після події. Підчас кари були присутніми представники влади та монархічних кол Київа. Був там і Сергієв.

Після цього він вихвалявся, що „тягнув за ноги" покараного, „взяв собі шматок віровки на щастя" й додавав:

— Так як з ним, з усіма буде, хто повстане проти царя.

Однак колесо історії повернулося зовсім в другий бік. 17 років минуло з того часу, як Сергієв залякував „крамольників" — революціонерів карою подібною до кари Богрова. Тепер він разом зі своїм спільником, чорносотенцем Кузнецовим, відповідав за свої колишні вчинки перед радянським судом.

Київський суд засудив Сергієва на 5 і Кузнецова на 3 роки тюрми.

Найвищий суд, розглянувши справу, присуд київського суду затвердив.

РУМУНІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ ВІД СССР. ПРИЗНАННЯ БЕСАРАБЩИНИ

МАНЮ СТАВИТЬ ПРИЗНАННЯ БОЛЬШЕВИКАМИ АНЕКСІЇ БЕСАРАБЩИНИ РУМУНІЄЮ ЯК УМОВУ ДО ВИЗНАННЯ С. С. С. Р.

БУКАРЕШТ (Румунія), 5. січня. — На протязі останніх двох тижнів велися неофіціяльні переговори між Румунією та СССР. про признання радянського правительства. Першою умовою признання уряду большевиків і дальших конкретних розмов Маню поставив попереднє признання совітами приналежности Бесарабщини до Румунії, як невіддільної її частини.

Так само Румунія не хоче брати участи в конференції, яку пропонує Польща, для спільного з СССР. підписання пакту Келоґа, поки большевики не відмовляться від прав Росії на Бесарабщину.

ПРОТИ ЗАХОПЛЕННЯ КОНЦЕСІЙ.

КИТАЙСЬКА ВЛАДА СКОНФІСКУВАЛА РОСІЙСЬКІ ТА НІМЕЦЬКІ КОНЦЕСІЇ.

ШАНҐАЙ (Китай), 5. січня. — Британська торговельна палата в Ганкові заявила рішучий протест проти конфіскати китайською владою російських та німецьких концесій.

У своїм протесті палата заявила, що в наслідок цих конфіскат почнеться значний спад вартости майна та будуть страти інвестицій на морґеджах і т. д. Це може катастрофально відбитися на економічному життю місцевостей, звязаних з чужинецькими концесіями.

КОНҐРЕС ЖІНОЧОЇ ЛІҐИ МИРА.

ГОЛОВНЕ ПИТАННЯ НА КОНҐРЕСІ, ЩО МАЄ ОБМІРКОВУВАТИСЯ, ЦЕ ПИТАННЯ СТРАШНИХ МЕТОДІВ НОВІТНЬОЇ ВІЙНИ.

ФРАНКФУРТ НАД МАЙНОМ (Німеччина), 5. січня. — Тут роспочав працю інтернаціональний конґрес Жіночої Ліґи Мира і Свободи. В імени міста витав конґрес посадник міста Ґреф.

Головне питання, що обговорюється на цьому конґресі, є питання новітніх методів ведення війни, які загрожують загибіллю цивільному населенню. Голова конґресу в своїй привитальній промові підкреслив, що до цього часу дуже мало держав підписало конвенцію про ґазову війну, що її виробила Ліґа Націй.

ЗНАЙШЛИ СЕКРЕТ СТРАДІВАРІЯ.

ДОВГО НЕ МОГЛИ ДІЗНАТИСЯ, ЯК РОБИВ СВОЇ СКРИПКИ ЦЕЙ ЗНАМЕНИТИЙ СКРИПКОВИЙ МАЙСТЕР.

БЕРҐАМО (Італія), 5. січня. — Продавець старих меблів говорить, що він знайшов записки з секретом вироблення Страдіварієм своїх скрипок. Минає двіста років, як Страдіварій робив свої знамениті скрипки й до цього часу ніхто не міг розгадати секрету його виробу.

Тепер у старому столі до писання знайшли матеріяли до біоґрафії Страдіварія, в яких описано спосіб, яким він приготовляв дерево для своїх скрипок, а також склад ляку, що покривав його скрипки. До цього часу скрипки його лишаються найліпше виробленими щодо чистоти й глибини звуку.

ВІДКОПАЛИ БІБЛІЙНЕ МІСТО.

ПІСЛЯ ДОВГОЛІТНИХ РОСКОПІВ НАРЕШТІ ВІДКОПАЛИ СІОН, МІСТО ЦАРЯ ДАВИДА.

ЄРУСАЛИМ (Палестина), 5. січня. — Археольоґічні роскопини, що тревали понад шість років, нарешті привели до відкриття старовинного міста. Вчені археольоґи кажуть, що це Сіон, відоме біблійне місто царя Давида.

Тепер відкопано стіни цього міста з його великими баштами, що збудовані почасти Давидом, а почасти царем Соломоном.

ЗАГИНУВ КОРАБЕЛЬ.

ЗАЛОГА І ЧАСТИНА ПАСАЖИРІВ МАЛОГО ПАРОПЛАВА ЗАГИНУЛИ БЕЗ СЛІДУ.

МАДРИД (Еспанія), 5. січня. — Тягаровий корабель „Малакоф" наїхав на каміння біля острова Мінорікa. 28 душ із його залоги та пасажирів загинули підчас бурі. Врятувалися 44 душ.

Корабель налетів на камінь, бо не міг розгледіти маяка ізза туману та дощу. На місці катастрофи переводяться пошукування, бо сподіваються, що може хто врятувався на ратункових човнах.

РИМ ЗАЛИТИЙ ВОДОЮ.

РИМ (Італія), 5. січня. — Повінь, що почалася з гірських річок Італії, все поширюється. Великий дощ причинився до виливу ріки Тибру.

Найменше три сотки родин вже змушені залишити свої помешкання, що залиті водою. Навколо Риму залиті водою всі низини. Інжинірні війська провадять рятункову акцію.

„ҐРАФ ЦЕПЕЛІН" ПОЛЕТИТЬ НАВКОЛО СВІТА.

БЕРЛІН (Німеччина), 5. січня. — Приблизно в половині червня „Ґраф Цепелін" роспічне свій лет навколо світа. Точний час виправи залежатиме від стану погоди в европейській Росії та в Сибірі, кудою він буде летіти по дорозі в Японію.

Вилетівши з Німеччини, цепелін зробить першу зупинку в Японії, де Стандарт Ойл Компані заготовить йому паливо. Весною „Ґраф Цепелін" облетить частину Африки.

УКРАЛИ БАКЦИЛІ.

ЛОНДОН (Анґлія), 5. січня. — Хтось украв з автомобіля бактеріольоґа, д-ра Крофтона, куфер, в якому знаходилася фляшка з бакцилями інфлюенци. Колиб злодій викинув фляшку, або розбив її, то бакцилі, що знаходяться в ній, викличуть в місті знову велику пошесть інфлюенци.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES. Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	3.75	На пів року	3.75
Three months	2.00	На три місяці	2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницю:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	5.00	На пів року	5.00
Three months	2.75	На три місяці	2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
За оголошення редакція не відповідає.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ

І знову прийшло те свято, з яким злучені найкращі спомини з давних, молодих літ, коли ми його святкували у своїй хаті на рідній землі. А маємо тут на думці Різдво Христове старого іміґранта, що доживає свого віку на американській землі.

І знову прийшло те свято, на яке так дуже жде молоде, вже тут виросле покоління. Цеж день коли обмінюються дарунками. А многі цілий рік складають, щоби мати змогу обдарувати в день Різдва своїх рідних, знакомих і приятелів.

Так, прийшло те свято, що приносить з собою радість і веселість у родинах, а для самітних і горем прибитих, надію на краще завтра.

Молоде покоління буде радіти, зазнаючи дійсної радости зі свята. А старі іміґранти будуть радіти головно тим, що їх діти веселі та щасливі. Дійсної радости серце старого іміґранта ще не зазнає під сьогорічне Різдво Христове. Ще надто він звязаний з тою землею, де він родився і ріс, а яка так тяжко поневолена і бідна. Ще надто сумні доходять до нього письма від рідних з краю, що згадавши те в Святий Вечір, — старий іміґрант не зазнає дійсної радости зі свята.

Засмутиться в Різдво Христове і серце тих громадян, що болїють над розбратом нашої іміґрації, над нашою міжпартійною і релігійною боротьбою.

Та як це бувало завше в Різдво Христове, так і тепер зродиться зі смутком і надія. І то оправдана надія на краще. Наші громади чим далі тим спокійніше і розважніше розвязують всі пекучі проблєми до церковного конфлікту включно. Люде руководяться щораз більше холодним розсудком і загальним добром. Громади добиваються своїх прав, обстоюють їх, але з гідністю, що походить від свідомости слушности своїх домагань.

Громади наші звертають щораз більше увагу на бизнесову сторону нашого життя. Ми бачимо, як творяться нові фінансові, банкові інституції, як Українці змагають до творення нових економічних цінностей.

Масовий протест проти польських звірств у Львові дав доказ великої національно-політичної свідомости нашої іміґрації та її великого поступу вперед, коли брати під увагу ті численні протести, що їх поміщувала американська преса.

І жертвенність наша зросла і росте далі, бо складаємо щораз більше на місцеві потреби і на допомогу рідному краєви.

Значить, все таки йдемо вперед і відроджуємося.

Д-р Остап Грицай.

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

„Те, чого треба, щоб життя людей було легке, гарне і творче, це — **єдність, єдність, єдність**".
Зельма Лягерлеф („Єрусалим").

Свято Христового Різдва було все святом великої соціяльної ідеї — ідеї красшого життя людини тут на землі. Життя преображеного блаженством вселюдського мира і жертвенною любовю брата до брата. Безмірна вага цеї ідеї, звязаної тісно з життям-буттям людини всіх століть і всіх середовищ, була зразу вугольним каменем науки революціонера Христа, рішила блискучу перемогу християнства над змиршавілою імперією римських Цезарів і над духом поганської старини взагалі. На жаль, велика соціяльна ідея первісного християнства стала згодом губитися щораз біль- згодом губитися щораз більше. Тимто й не диво, що упродовж довгих століть красші провідники народів повертали все наново до первісної науки божеського Спасителя, до великої соціяльної ідеї Христової релігії, і по своїм силам і розумінню намагалися перевести її в діло. Одним з останніх таких апостолів Христової науки був ось Лев Толстой, століття народин якого так урочисто шанував культурний світ у вересні м. р. Толстой, правда, не вспів своєї науки погодити всецілo з життям і його твердою дійсністю. Але його заклик повертати до правдивого Христа, Христа людини і Христа як соціяльного революціонера, був усетаки ділом пропамятного значіння. І таксамо у творах великої сучасної письменниці, шведської оповідачки Зельми Лягерлеф, ушанованої теж усім культурним світом з 70-літтям її уродин в листопаді м. р., чуємо скрізь заклики до обновлення релігійного життя, до здійснювання соціяльної ідеї християнства в сірій буденщині життя, не для егоїстичного спасення власної душі в посмертнім небі, а ради визволення нашого людського, чисто земного життя з усього, що його пригноблює і не дає йому розвиватися по лінії стремління до красшого.

Бо розвиток — це оконечна ціль і завдання всього, що живе.

Розвиток, поступ і обнова. Тоді, коли різдвяна зоря вперше засяяла над убогим Вефлеємом, коли поганський світ уперше почув божественні слова науки Назорея, тоді ця Христова наука являлася могутнім провіщуванням необчислимої у своїх наслідках обнови людського життя. І може тому та вефлеємська зоря ще й сьогодня лишилася для нас святим символом великої обнови, за якою людина тужить від тисячліть і буде тужити завжди, як довго дух розвитку й культурного поступу оживотворює рух життя. Але хоч і з якою любовю і хоч щиро ми й не вщановувалиб щорічно свято Христового Різдва, ми доти не станемо справжніми християнами, доти не переживемо справжнього розвитку, поступу й обнови нашого життя, поки розуміння соціяльних завдань людини не стане всецілo найвисшим правильником нашої буденщини. А новітній час, в якому живемо, зачеркує точно круг цих соціяльних, значить громадянських завдань з погляду на кожного з нас. Цей круг в околі тої **нації**, до якої належимо, дітьми якої називаємося. В епоху Христа, коли то поняття нації не було ще таке поглиблене й так гостро зясоване як тепер, можна було людині захоплюватися ідеалом любови до ближнього тільки в етичнім, значить чисто релігійнім значінню цього слова. А наш час, час могутнього розвитку національної ідеї, велить нам розуміти цю любов передовсім в відношенню до того всього, що нам національно найближче і найдорожче. Ми оцінюємо гаразд кличі новітнього соціялізму про вселюдське братерство, але ми розуміємо й мусимо розуміти це братерство виключно як спілку свідомих себе поокремих націй, а всякі проти-національні ідеольогії, як ось ідеольогію комунизму, вважаємо злочинним насильством над народами. І Христову ідею красшого життя людини тут на землі ми здійснимо найкрасше, коли як нація передовсім самих себе будемо визволювати з усього, що нам не дає розвиватися по лінії поступу й обнови. Недавно друкована у „Свободі" стаття „Вітчина чи церква" дала багато гарних примірів на те, яким могутнім виразником національної ідеї може стати для народу церква, коли на чолі її проводу стоять світлі люде, сповнені вщерть любовю до Рідного Краю. **Бо любов до своєї вітчини це теж релігія і велика релігія.** І поки ця релігія не обхопить всіх областей нашого життя, не зробить з нас Христово жертвенних слуг нашого поневоленого брата, то на ніщо не здасться нам усяка обрядова релігія, і ложю та брехнею буде наше обожання того Христа, що велів нам жертвувати для бідного брата все.

А соціяльних завдань в нас, Українців, багато.

Згадаймо нам тут таку велікансько важну річ, як **міжнародня пропаганда нашої національної справи.**

Колиб ми розуміли це наше соціяльне завдання гаразд, колиб ми, Українці, були всі Христово обєднаними трудженниками народу, то від р. 1918 до сьогодня ми певно булиб щось зробили для такої пропаганди. Кілька разів настануть такі події, як у Львові в листопаді м. р., кол то культурний світ дізнається про випадки в нашім краю виключно з ляцьких брехливих і поперекручуваних комунікатів — бож Ляхи не будуть інформувати світ на свою некористь — то ми зараз бідкаємо, що на Ляхи обріхують та що в нас нема своєї пропагандової організації. А чомуж ми про це не дбали й не дбаємо? Бо ми не культурна нація, а необєднаний народ партій, таборів, клік, конвентиклів, орієнтацій і межиусобиць, і великого діла обєднаними силами творити не вміємо. Македонці, Турки, Китайці вміють, а ми ні. Читачі „Свободи" читали у недавно друкованім звіті секретаря Обєднання, що „**навіть у такій справі як революційна боротьба нема між нами і старим краєм гармонії**". А в Македонців нпр. велика Революційна Організація за кордоном в як найтіснішим звязку з їх маленьким краєм. Там кожний македонський хлібороб знає про неї як про свою власну хату, цікавиться її роботою й досягненнями і спомагає її так, що видання македонської революційної пропаганди просто люксусові й поширені в міліонах і на ріжних мовах в усім світі. Я вже писав про це ряд статтей в берлінськім „Українськім Прапорі", але наша преса перейшла над ними до дневного порядку. Правда, в останнім часі помістило львівське „Діло" (в ч. з 14 м. м.) коротку передовицю п. н. „За правдиву інформацію", в якій, вказавши на брехливі ляцькі й більшевицькі інформації про Україну, каже, що „слід зорганізувати нам нашу пресову службу", а далі пише: „З окремим апелем звертаємося осьтут до української еміграції в Европі й Америці, яка може цій справі віддати дійсно велику прислугу. Бож вона в першу чергу покликана інформувати чужинців про українські справи... на українській еміграції як політичній так і осілій лежить святий обовязок подавати світові правдиву інформацію про Україну й український нарід..." Це вірно. Але автор нашої передовиці знає мабуть гаразд, в якій матеріяльній скруті живе українська еміграція за кордоном, і що без великих матеріяльних жертв ми нашої пресової служби самими апелями не зорганізуємо ніколи. Тут старий край повинен в тіснім звязку з урядом През. Петрушевича, з нашою еміграцією та при постійній допомозі своєї преси повести доцільну акцію в великім стилю, а я певний, що американське Обєднання, цей справжній прообраз національної жертвенности, теж підтримає її, коли вона буде висловом спільного, обєднаного змагання всього нашого громадянства.

Бо в таких справах одиниці мимо найкрасшої волі не вдіють нічого. Тут треба обєднаної праці обєднаного громадянства, свідомого обовязків і завдань культурної нації. Єдности, єдности, єдности!

Я-ж думаю, що наше національне життя поплилоб рвучкішим руслом, а національна духовість в нас сталаб енергійніша, активна і підприємчива, колиб нас не пригноблювала тільки свідомість немочі, неволі й даремного змагання з ворогами. **Нам треба радісної свідомости творчої сили в нас. Треба нам спасенного почування, що те, чого ми хочемо для добра нації, ми можемо і вміємо зробити,** хочби й на перекір усім нашим ворогам. Колись то великий Наполеон, розглядаючи предложений йому словар французької мови, вичеркнув з нього слово „неможливе", кажучи, що для людини, яка хоче, нема в світі нічого неможливого. І таким велетенським хотінням визволення мусимо розгорітися і ми, а воно одно перетопить наші душі в огні чудового змагання сил. Але таке хотіння мусить бути **трівале, послідовне і всежертвенне.** Ось спитаймо тут мимоходом: Як стоїть тепер справа зі зорганізуванням **Українського Співацького Союзу в Америці?** З того часу, як я в нашій „Свободі" писав про свято німецької пісні в Відні, появилося тут чимало цінних дописів в цій справі. Але які реальні висліди підданих думок до сьогодня? Що вже зроблено досі? Оскілько поступила організація діла наперед і як великий гурт працює вже для нього? Всеж досі — це тільки слова, а тепер треба діла. І коли ми його не довершимо, коли ми не подбаєм про тріюмф нашої чудової красуні, української пісні, в Америці, то ми хіба не гідні зватися Українцями. Бо тріюмф нашої пісні, уможливлений доцільною організацією Українського Співацького Союзу в Америці, розбудить певно радісну свідомість творчої сили в нас і в нашім народі і засвідчить перед чужинцями про нашу високу мистецьку культуру. Але й тут треба великого обєднання і великого хотіння всіх ради всіх. Таксамо, як треба нам цього Христового обєднання під стягом соціяльної ідеї, ідеї любови до нашого брата, і в жертвах для революційної боротьби, для політичних вязнів, для Рідної Школи, для Просвіти, для інвалідів і для українських видавництв. А що така всежертвенна єдність не така то дуже неможлива в нас, на це найкрасшим доказом сума **$28,953.38**, що її того року зібрало для краю **Обєднання** серед Вас, дорогі земляки, в Америці.

І згуртовані під покровом Обєднання радісними трудженниками народу, ми переможемо неволю. Але тільки визвольним чином. З кожним новим чином овіє наші душі подих великої обнови, з кожним визвольним чином наші душі проспівають усе наново:

Христос рождається.

ЖЕЛАННЯ ВЕСЕЛИХ І ЩАСЛИВИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО ПЕРЕСИЛАЄ ВСІМ ЧЛЕНАМ І ЧЛЕНКИННЯМ У. Н. СОЮЗА

Головний Уряд У. Н. Союза.

З НАГОДИ СВЯТА РІЗДВА ХРИСТОВОГО ЖЕЛАЄ ЧИТАЧАМ І ПРИХИЛЬНИКАМ „СВОБОДИ" ВСЬОГО ДОБРА

Редакція і Адміністрація Видавництва „Свобода".

Максим Славінський.

СВЯТ-ВЕЧІР

Уривок з дитячих спогадів.

...Вечеря скінчилась, упрятали стола, поставили узвар та кутю на покуття, вкрили їх обрусом, підмели підлогу, погасили світло у великій хаті та перейшли всі до теплої ванькіру. Батько сиділи на лежанці з люлькою в руках, мама на ліжку, діти — де хто: коло батька й матери, на килиму коло грубки.

Ніхто ще не хотів спати, навіть маленький Павлуньо, і мати оповідали про Христа та про його народини. Почали вони з того, на чому вчора у вечері були спинились.

— Отож вони, — Божа Матір та дядько її святий Йосиф, — мусіли заночувати у воловні, де стояло два воли: один — половий, другий — сірий. Божа Мати породила там свого синочка, і поклала його в яслах на сіні, що було заготовано волам на ніч. І воли тоді перестали їсти і, тихо ремигаючи, дивились на святу дитину. Не було у Божої Матери теплої води, щоб обмити Ісусика, а воли побачили те і облизали його обережно своїми теплими язиками...

— Мамо, — та-ж у волів язики шорсткі! — налякано промовив Павлуньо.

— То для тебе вони шорсткі, а для Христа вони були мягенькі — одповіли мама і говорили далі:

— І була бідна Божа Мати, і не було у неї чим прикрити Христа і воли побачили те та стали дихати на святу дитину й своїм гарячим диханням загрівали його. І не було у Божої Матери ні пелюшок, ні сповивача. І скинула вона з себе плахту і завернула до неї свого синочка. Розірвала вона свою запаску і хотіла вшити з того повивача. Була в неї голка і нитка, та не було у воловні світла. І побачив то Бог з неба і наказав тром великим зорям світити до воловні. І у воловні стало видко, як на дворі серед ясного дня. І зшила Божа Матір сповивача і сповила Христа. А він лежав і спати не хотів. І очи у нього блищали ясніше за ті три зорі, а воли тихо ремигали коло нього.

— І ввійшов тоді хазяїн воловні і спитав:

— Нащо ви світите тут? У воловні світити небезпечно!...

— Нічого не одповіла йому Божа Матір, а Христос подивився на нього. І, як подивився Він на хазяїна, той упав на коліна, увірував і перехрестився, бо став християнином. Помолившись, хазяїн встав і заклопотаний вийшов, а через деякий час він та його жінка принесли Богородиці та святому Йосифови їсти та пити і частували їх.

— Тимчасом до воловні наближались три царі з далекого Сходу, де живуть чорні, жовті та зелені люде...

— Ой, лишечко! —скрикнула Оля. — То-ж ті чорні царі налякали Христа!

— Ну, — перебили Олю мати, — Христос був не такий лякливий, як ти, тай царі не всі були чорні. Чорний був тільки той, що царював у чорних людей; той-же, що правив жовтими, був жовтий, а котрий прийшов од зелених людей, звичайно, був зелений. Але всі вони були лагідні та ласкаві і дуже гарно вдягнені, з коронами на головах. І як були вони в коронах, так і стали на коліна перед Христом і помолились до Нього та поклали перед Ним жертви й дарунки свої: той — ладан, той — смирну, а той образки дорогі, у золоті та в камінях. І стало у воловні як у церкві: сіяли зорі, як лямпади перед іконостасом, пахло ладаном та смирною, блищали ікони золотом та дорогими камінями. І Христос поговорив з царями, подякував їм, і вони пішли собі додому...

— Ой, як дивно, — зашепотів Павлуньо, — допіро вродився, і уже в пелюшках говорить! А нашому Іваськови вчора був цілий рік, а він досі тільки маму та тата вміє...

— Дурний ти, Павлуню, — перебила його Оля. — То-ж Іванько, а то Христос...

— Годі, діти, а то не буду далі оповідати!

Усі стихли, а мама говорили далі:

— І прийшли пастухи з поля. Як побачили вони три великі зорі на небі, то поздіймали шапки, перехрестились, і найстарший з них сказав:

— Ходімо, бо народився Христос.

І всі послухались і пішли, бо він був найстарший. Було йому сто літ, і був він мудрий, тому, що довго жив на світі і багато бачив. І без шапок, з батіжками в руках, співаючи молитви, йшли вони до воловні, а за ними рушила вся череда їх. Вівці дрібненько бігли, по семеро в ряд, кози плигали, переганяючи одна одну, а малі козенята пробрались наперед, бо були дуже зацікавлені. Позаду, поважно, хитаючи рогами, ступали корови, а вже за ними тюпки рухались свині, облизуючи по дорозі поросят, щоб були трохи чистіші...

— Дивись — прошепотів до Олі на цілу хату Павлуньо, — і поросят до Христа пустили!

— Ні, їх не впустили до воловні, — сказали мама, — бо худобі, крім тих двох волів, не булоб де стати. Але Христос благословив усю череду, бо-ж то сотворіння Боже, і без них люде не вижилиб на світі...

І промовивши це, мама трохи задумались, а потім говорили далі рівним своїм голосом:

— І пастухи помолились, — а з ними були й хлопці, що ночували в полі з кіньми, бо, прочувши про Христа, вони прискакали верхи за чередою. І Христос привітав старших серед них, кожного по імени його, а малим пастушкам наказав, щоб рано й вечір не забували молитись Богу та слухалися своїх батьків. І потім пастухи одступили од дверей воловні, щоб видко було худобі, і Христос поблагословив усю череду. Корови радісно мукали, вівці наче плакали од втіхи, козенята плигали, а одно з них, саме наймолодше, вскочило таки до воловні і притулилось до ніг Божої Матери. Божа Мати погладила його по головці, і воно ні-за-що не хотіло вже йти гень, разом з чередою, хоч і мекала на нього його мати. І пастухи стали в коло, нарадились, і подарували Христови козенятко, а з ним і козу, його маму, щоб було кому годувати його.

— І коли пастухи одійшли, підвівся святий Йосиф і сказав:

— Збирайся, Божа Мати, в дорогу. Час нам рушати до Єрусалиму.

— І Божа Мати взяла за руку дитину, щоб іти. Та Христос, що, слухаючи Мати свою, був уже на порозі воловні, повернувся назад до волів і поцілував, прощаючися, кожного з них у лоб, і од того поцілунка зявилась на лобі у них біла лисинка. І поцілувавши, сказав їм Христос:

— Тому, що ви були добрі для мене, ви і ваші волові нащадки будуть завше розуміти людську мову, а раз на рік, у Свят-Вечір і говорти зможете, як люде. І будуть хазяями вашими і нащадків ваших тільки добрі і побожні люде, і не будуть вони ніколи бити, ні лаяти вас, — хіба що з серця, — на те не зважайте...

— Мамо — спитала тихо Оля. — То-ж наші воли мабуть од тих волів походять? Бо-ж у нашого полового та й у сірого на лобі біла лисинка. Вони добрі, тихі, і тато ніколи не бють їх і не кричать на них, а тихо поганяють...

— Того не можна знати, доню, — одповіли Олі тато. — Може й так, може й ні, грішні люди не можуть того розізнати. Наші воли добрі, слухняні, — це правда, і бити їх нема за що. Та й взагалі скотину бє тільки той, хто гріха не боїться, бо то-ж таки сотворіння Боже. У неї, правда, душі нема, а тільки пара є, але коли ти з нею добрий, вона відчуває і вдячна за те. От якось раз було у мене з конем. Поїхав я...

— Поїхав та й вернувся наш татко додому і подарунки дітям од зайця привіз, — перебили мама батька. — Годі вже нам балакати, пора спати. У дітей уже очі не дивляться. Та й ми...

Мама позіхнули і перехрестили рота. Тато засміялись, і всі ми розійшлись по своїх кутках помолитись і лягати...

ЖЕЛАННЯ ВЕСЕЛИХ І ЩАСЛИВИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО ПЕРЕСИЛАЄ ВСІМ ЧЛЕНАМ І ЧЛЕНКИННЯМ У. Н. СОЮЗА

Комітет Сиротинця-Захисту У. Н. Союза.

ПРИ ВСЯКІЙ НАГОДІ СКЛАДАЙМО ЖЕРТВИ НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

Матвій Костишин.

ХРИСТОС СЯ РАЖДАЄ

Як зоря засяє, Христос ся раждає,
Гень полине пісня кругом тут і там.
Вспімнеться про долю дитятка малого
І судьбу нещасну присуджену нам.
Як на Україні могили сумують,
Там старого предка виринає тінь,
І бродить у крови, прошита мечами,
Оплакує долю своїх поколінь.
Линімо всі серцем, щирою душею,
Там, де старий предок за народ страждав,
В борбі не томився, за волю молився,
За красшую долю життя пострадав.
Летімо до нього гень на Україну,
Свою гірку долю дружно поділім.
Щирую молитву за край і за нарід,
За страшну руїну до Бога шлім.

О, Боже!.. Владико!.. глянь на нас закутих,
Глянь на Україну, зруйновану днесь!
Обідраний народ з волі і свободи
В наругах, кріпацтві, мов та лоза гнесь.
Боже! — кріпи сили, щоб боротьбу вести,
Додай нам відваги станути на той шлях,
Щоб ярмо зломити, зірвати кайдани
І принести волю під наш рідний дах.
О, Боже Великий! Днесь на світ приходить
Вся Твоя надія Твій єдиний Син.
Пішли промінь волі до рабських закутин,
Пішли красшу долю — Молим! пішли з Ним!
Щоб ми не витали Тебе більш рабами,
Щоб доля всміхнулась однаково всім,
Щоб ми заспівали вольними устами:
Христос ся раждає, всі Його славім!

(Джемейка, Н. Й.)

ВЕФЛЕЄМСЬКА ЗОРЯ

На самім вершечку ялинки сяніє прастарий символ і один з найкращих — різдвяна зоря, вефлеємська зоря. Вона то освічувала шлях мудрцям, що йшли зі Сходу до тої хатини, в якій найшли заповідданого Месію. Ці три царі, то були звіздарі.

Найславніша з усіх книжок, Святе Письмо, в євангелії св. Матея говорить так про значіння тої зорі:

„Як же народивсь Ісус у Вефлеємі Юдейському за царя Ірода, прийшли мудрці зі Сходу в Єрусалим, говорячи: Де народжений цар жидівський? Бачили бо ми зорю його на Сході й прийшли поклонитись йому. Почувши ж цар Ірод, стривожився і ввесь Єрусалим із ним. І, зібравши всіх архиєреїв і письменників людських, допитувався в них, де Христос би родитися. Воник казали йому: В Вефлеємі Юдейському, бо ось як написано в пророка: І ти, Вефлеєме, земле Юдина, нічим не гірша єси між князями Юдиними; бо з тебе вийде гетьман, що старшинуватиме над народом моїм Ізраїлем. Закликавши тоді Ірод тайкома мудрців, пильно в них випитував, якого часу показалась зоря. Воник, вислухавши царя, вийшли. Коли це зоря, що бачили на Сході, йде поперед них, поки прийшла та стала зверху, де було хлопятко".

Біблія подає нам цілу низку імен і подій, які вможливили означити дату цієї події, себто Рождества Христового. Та вже дуже давно заходили помилки щодо цього. Римський чернець Екзігій, якого вважають основником нашої ери, переочив важні події. На основі безперечно певних історичних вістей, які знаходимо у грецьких і римських істориків, відомо є, що рік народження Христа а навіть місяць подані неправдиво, або іншими словами, що наша ера не зовсім є правильна. Так приміром знане є, що Ірод помер чотири роки скорше перед роком, який ми вважаємо роком Рорждества Христового. Також перепис населення, наказаний цісарем Августом і інше підтверджують ці помилки. Славний астроном Кеплер, що помер 1630-го року, знав уже це, а з дуже докладних дослідів славних досвідів, майже загально відомо, що коли ми хочемо означити нашу еру по народженні Христа, то мусимо завернути назад сім літ, або що Ісус Христос родився сім літ скорше.

Зовсім зрозуміле, що астрономія дуже мусіло цікавити, що то за явище тодішні мудрці вважали зорею Спасителя. Це тимбільше мусіло цікавити вчених, коли з розкопок показалося, що вісти, подані Біблією, є теж історично правдиві. Треба ще додати, що астрономічні досліди доказали, що старинні народи дуже цікавилися небесними явищами. Вавилонські, єгипетські, індійські, китайські вчені священики мірили вже перед тисячеліттями хід і положення зір. На основі тих дослідів тодішні вчені обраховували наперед затьміння та положення планет. А що в тих часах астрологія, наука про значіння зір, стояла дуже високо та що володарі всіх країв використовували її для політичних і инших цілей, тому дуже уважали на надзвичайні „небесні явища", на комети, стрічі ясних планет в одному означеному місці неба і т. д.

Так зрозуміємо, чому „мудрці", магіки, вчені, астрологи (звіздарі) запамятували собі давне пророцтво, що стояло у звязи з якоюсь надзвичайною подією. Мудрці зі Сходу, яких згадує Біблія, мусіли певно знати старе пророцтво тай тому вибралися в далеку дорогу — шукати нового „юдейського царя".

Але про яке то небесне явище могло розходитися? Могло розходитися лише про **три астрономічні явища**: або ця ясна зоря трох царів, що привела їх до Вефлеєма, була то **ясна комета**, що явилася, або дві ясні **планети** (Юпітер, Сатурн, Марс) в тому часі наблизилися були до себе та утворили цікаву констеляцію. Третьою можливістю могла ще бути ненадійна поява нерухомої зорі, що засяла ясно. Такі появи астрономи занотовують не так дуже рідко. Наперед обрахувати їх появу годі, бо нерухома зоря заясніє зовсім припадково, може наслідком якоїсь катастрофи десь далеко у вселенній, саме там, де є ця зоря.

Ця остання можливість, себто поява непорушної зорі, мусить остатися неузгляднена, бо рішучо не можемо цього справдити, а також нема ніякої вістки про таку зорю у старинних літописцях. Зате новітній астроном може справдити дуже докладно, чи могли то бути дві інші можливости. Астрономія може вже нині обраховувати наперед і назад на цілі тисячеліття: затьміння сонця, місяця, становище планет. **І так показується, що в 7-ому році перед Христом,** себто точно того року, який, на основі нинішньої нашої науки, є найправдоподібніше роком народження, обі ясні зорі Юпітер і Сатурн зійшлися в констеляції Риб. Цей факт ствердило дуже богато астрономів. Теольог Освальд Ґерґард, що займався дуже докладно цим питанням, доказав на основі документів, що **Сатурн у старинних Жидів уважався „божою зорею" і мав спеціальне релігійне значіння.**

Дуже можливо, що цю стрічу божої зорі Жидів, Сатурна, з Юпітером, могутньою зорею, про яку з давен-давна говорили, що приносить щастя, — пояснили книжники так, що тепер сповняється давнє пророцтво:

„Зійде зоря з Якова"...

„А ти, Вефлеєме,... з тебе вийде для мене той, що є володарем Ізраїля..."

Так то зі Сходу могли вибратися мудрці, як Юпітер і Сатурн творили чудову подвійну зорю в констеляції Риб і згідно з образунками Ґерґарда треба би цією „вефлеємською зорею" вважати цікаву, окружену перстенем планету — Сатурна.

Але дещо є, що заперечує повищий здогад, а саме, що всюди в Біблії сказано про **одну зорю, а не про стрічу двох зір.** Ось хочби таке місце: „Ми бачили його зорю на Сході"... таксамо слова: „Зоря йшла поперед них..." Годі зрозуміти (колиб розходилося про стрічу Юпітера із Сатурном), чому не говорили би про **дві зорі.** Деякі вчені кажуть, що тоді появилася була **комета.** Астроном Штенцель видав навіть книжку „Ісус Христос і його зоря". Штенцель покликається на пророцтво Білеама, в якому дослівно сказано таке: „Виступить зоря із Якова, звиться комета з Ізраїля". Далі Штенцель звертає увагу, що слова Святого Письма про зорю мудрців вказують на те, що зоря зробила на небі означену дорогу. Це все доказує, що то була комета, і то комета з означеним шляхом а також (згідно із старим пророцтвом) комета, про яку знали, що вона правильно вертається і могли це наперед обрахувати.

Штенцель каже, що це була знана **комета Ґалея**, яка від тисячліть дуже правильно зявляється що 75 літ, а останній раз була показалася в 1910-ім році. Згідно з китайськими та египетськими літописами комета Ґалея зявилася була на Сході в осени 12-го року перед нашою ерою. Також її шлях небесний згоджується дуже точно із словами мудрців біблійних. А що й египетські жерела оповідають про тих мудрців, які йшли за кометою до Палестини та тут найшли новонароджене „дитятко", то це богато говорить у користь гіпотези з кометою Ґалея. Коли так, то **датою народження Христа мусимо вважати 12-тий рік перед нашою ерою, а місяць народження Христа був вересень.** Або іншими словами: тепер ми повинні зачинати не 1929-ий, а 1941-ий рік!

„Точно що 75 літ, усе коли показується Ґалеєва комета, бачимо тоді вефлеємську зорю, як мандрує по небі, вічну пригадку великого пророцтва, що настане краща будучина, любови, братерства й світла.

CHRISTMAS IN UKRAINE.

On the seventh day of January the Ukrainian people observe a holiday, called Christmas. Before Christmas there is an advent of less than six weeks. This advent is over Christmas Day.

The night before Christmas or Christmas Eve a large supper is held. This supper is without meat. Although it is meatless there is a varions amount of food. Every home has from nine to twelve different foods.

When the women set the table for this supper they put hay on the very top of the table. This represents the manger in which Our Lord was born. On the hay they put their table cloth. In the center of the table they place candle. This represents the Star of Bethlehem that led the Three Kings to the manger of Our Lord. Then they place the food on the table. They also put a bottle filled with wine or a stronger liquid on the table.

Before they start to eat they stand up and pray. After they are finished praying they start to eat. In many homes a piece of garlic is the first thing they eat. Then the master starts to drink and he toasts good luck and health to the members of the family and to whomever happens to be there outside of the family. When he is finished drinking and toasting he passes it to the rest of the family or whoever is there.

They have straw strewn over the floor of their home, and in this straw they have a good time playing after their supper. They do not have a Christmas tree. Instead they have a stack of some grain placed in back of the table. This represents the tree. This stack is similar to hay when it is ready to be harvested.

After supper they play games with nuts and sing Christmas Carols.

The next day or Christmas Day the people go to church. When they come home and have dinner they joke and play games. Later a group of people gather and go from house to house singing Christmas Carols. When the group have finished singing they do not get money for they singing, but receive grain. This they sell and give the money toward the church.

Before the people go to church Christmas Day they bring in an ox and feed him everything they have had for their supper. This they say will bring good luck. They also have a man or boy come in after the ox and give him whatever he asks for. This too, they say is good luck.

Before Christmas the Ukrainian People have a holiday called St. Nicholas Day. This day is the day which the supposed St. Nicholas makes Ukrainian Children happy. St. Nicholas Day comes about two weeks before Christmas. St. Nicholas is the Ukrainian Children's Santa Claus.

January 14th is the Ukrainian New Year. The Ukrainians do not have a New Year's Eve; they have another large supper a few days after New Year's.

Christmas Holidays last about two weeks. After this period Ukrainian People do not have many holidays until Easter.

Mary Woznaik,
9th Grade,
Wilkes Barre, Pa.

ЗАМІСЦЬ СВЯТОЧНИХ ЖЕЛАНЬ НА РІДНИЙ КРАЙ.

Клівленд, О.: о. сов. Лев Левицький $10 на Товариство „Просвіта" у Львові.

Ню Йорк, Н. Й.: Василь Дроботій $5 на Просвіту і Рідну Школу.

CHILDREN OF THE MEMBERS OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION.

ASK YOUR FATHER TO INSURE MENT OF THE UKRAINIAN NATIONAL YOU IN THE JUVENILE DEPARTASSOCIATION. YOUR PARENTS WILL BE INSURED FOR ANY ACCIDENT TO YOU, AND YOU WILL RECEIVE THE UKRAINIAN JUVENILE MAGAZINE.

ПОШУКУЄМО 64 УКРАЇНЦІВ З $100.

ГРИГОРІЙ МЕХ, УКРАЇНСЬКИЙ БИЗНЕСМЕН З МІСТА МОНТРЕАЛ, В КАНАДІ, ПЕРЕСЛАВ $100 НА БУДОВУ ДОМУ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ У ЛЬВОВІ І ПИШЕ:

„ЧИТАЮ АМЕРИКАНСЬКУ „СВОБОДУ" І СЕРЦЕ РАДУЄТЬСЯ, КОЛИ БАЧУ, ЯК ПЛИВУТЬ ЖЕРТВИ НА ТУ ВИСОКУ І БЛАГОРОДНУ ЦІЛЬ, ЯКОЮ Є ДІМ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ У ЛЬВОВІ, ПОБУДОВАНИЙ ЖЕРТВЕННІСТЮ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ. ЦЕ ТАКА ГАРНА ІДЕЯ, ЩО І Я НЕ МОЖУ ВІДМОВИТИСЯ ВІД ЖЕРТВИ, А ПОСИЛАЮ ЇЇ В ТІЙ НАДІЇ, ЩО ЗНАЙДЕТЬСЯ БІЛЬШЕ ЧИСЛО УКРАЇНСЬКИХ БИЗНЕСМЕНІВ В КАНАДІ І В АМЕРИЦІ, ЩО ПОСПІШАТЬ З ЖЕРТВАМИ І ДОПОМОЖУТЬ ЗІБРАТИ ПОТРІБНИХ ЩЕ 64 ДАЛЬШИХ СТОДОЛЯРОВИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ".

ДАЛЬШІ ЖЕРТВИ НАЛЕЖИТЬ СЛАТИ ДО КРАЮ РЕЗ:

OBYEDNANYE
P. O. BOX 411,
PHILADELPHIA, PA.

АРЕШТИ У ЛЬВОВІ І НА ПРОВІНЦІЇ.

У звязку з листопадовими подіями відбуваються у Львові і на провінції масові ревізії й арешти. У Львові арештовано около 80 осіб, головно з кругів молоді, і переведено їх до судових арештів. Між иншими арештований полковник С. С. Роман Сушко, відомий з Федаківського процесу д-р Богдан Гнатевич і Евген Зиблікевич та поважне число дівчат. На провінції наступ повела польська влада проти „Лугів" і „Соколів", а спеціяльно проти кооперації. Розвиток української кооперації стоїть Полякам сіллю в оці і вони використовують тепер нагоду, щоби кооперацію знищити, бо, мовляв, вона є тільки покришкою для антидержавної роботи. Між иншими в Коломиї переведено ревізію в усіх тамошніх інституціях і організаціях та головно у всіх відомих громадян; після цього арештовано кільканацять осіб. Це одначе загал українського громадянства рішуче не перестрашує, а настрій серед українського громадянства по містах і селах надзвичайно бадьорий.

КАРТИНА З ФІЛЬМИ „ТАРАС ШЕВЧЕНКО".

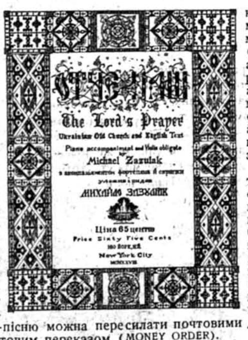
Цей образець представляє, як мати й батько Тараса збираються до тяжкої роботи на панщину, а його самого лишають дома й наказують тримати дім в порядку.

Таких картин є много, що представляють життя кріпаків, брутальне обходження наставників, лани і прекрасні степи України та окруження й обставини, в яких виріс наш поет.

Дивлячись на ці картини, ви бачите рідний край за часів панщини. Це картини нашої минувшини, з котрих ми вчимось і виносимо певний досвід. Вони нам рідні і тому вони нас так сильно приваблюють.

Щоби це все побачити, чого описати не можна, треба побачити цю фільму. А вона буде показуватись в Українськім **Робітничім Домі на днях 10, 11 і 13 січня цього року.**

Звертається особливу увагу робітникам нюйорських дільниць — Бронкс, Гарлем і Бруклин, що фільму „Тарас Шевченко" показується тільки в Ню Йорку (на долині міста). 5

Щойно появилися з друку дві пісні, які повинні найти собі почесне місце в музичній літературі кождої християнської родини, котрій музична культура не є чужа. Ці пісні це „ОТЧЕ НАШ" (THE LORD'S PRAYER) з українським, староцерковним і англійським текстом, та „ВІРУЮ" CREDO, Символ Віри, або THE APOSTLES' CREED) зі староцерковним текстом і англійським виговором для тих, котрі церковного письма не знають.

Обі пісні скомпоновані на оден голос і пяно, а пісня „Отче наш" має ще окремо акомпаніямент скрипки. Це перший раз в історії церковної музики скомпоновано ці дві пісні на сольовий голос з супроводом музичних інструментів.

Все (титулярні сторони, текст і ноти) крім двох друкарських орнаментів на послідних сторонах, виконано видавцем власноручно; ці дві пісні (Отче наш і Вірую) ним також компоновані й відспівані свого часу для Грамофонової Компанії COLUMBIA (№ 70003).

Рисунок обгортки скомпоновано на підставі українських народних взірців, які й виявляють наглядно культурне багатство українського народу. Ціна пісень вельми уміркована (примірник копія 65 ц., до кождого однак замовлення, без огляду на скількість примірників, треба долучити 10 ц. на покриттє коштів пересилки). Належитість за одну копію-пісню можна пересилати почтовими дво-центовими марками (2 c. STAMPS), а більшу суму почтовим переказом (MONEY ORDER).

У нинішні часи жахливого морального занепаду ціль виданих пісень є ясна й всім зрозуміла. Коли тютюн, алькоголь-горівка й карти впливають на людський організм і характер руйнуючо, то вплив згаданих тут пісень на людську душу є благородний а в найгіршім разі не буде відемний. „Отче наш" і „Вірую" скомпоновані так, що до виучування ся цих пісень треба музичного таланту, а перених знаків нот, тощо). Для викликати у співаків наших більше заінтересованнясь наможна співати не тільки підале й на концертах.

довсім хотяй знання музичцеї причини ці пісні повинні церковних, головно хорів, укою нотного співу. Ці пісні час Богослуження в церкві,

Наших Всч. Духовних Отців, П.П. Дяко-учителів та співаків головно церковних хорів, як також і всіх любителів української пісні проситься присвятити прихильну увагу згаданим тут пісням. Видавець старався вельми щиро, щоби так зовнішній як і внутрішний вид пісень відповідав їх змістови та цілі; у видання цих пісень вложено богато трудів і коштів та тепер полишається нашим співакам і любителям української музики лише активно оцінити цю працю, та взявши ще під увагу істину, що видавець, межи иншими цілями бажав піддержати й своє сумне, невеселе життя — розкуплять скоро перший наклад.

Ці пісні можна набути у всіх українських головних музич. підприємствах (MUSIC STORE), або прямо замовляти у видавця на адресу: **MICHAEL ZAZULAK, 951 WASHINGTON AVENUE, BRONX, NEW YORK CITY.**

Частинку чистого доходу призначено на допомогу Українським Інвалідам у старій Батьківщині.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!

Хто буде мати нові коляди на

РІЗДВО ХРИСТОВЕ

той буде мати ВЕСЕЛІ СВЯТА

Виберіть тепер з понищого спису поки ще є всі нові і гарні рекорди шоб дісталисьте на час.

НОВІ КОЛЯДИ, 10-ЦАЛЕВІ ПО 75 ЦЕНТІВ.

27155 Дивная новина. Херувими свят. — Хор.
27110 Рождество Твое, Христе. Иордан.
Сольо, відспівав український священик К. Кирстюк.
27015 На небі зірка. Всі разом співайте. — М. Зазуляк.
4043 Бог предвічний. Христос родився. — Квартет.
7307 Нова радістала. Небо і земля. — Квартет.
7308 В яслах лежить. Радуйтеся всі. — Квартет.
7259 Вселенная веселися. Ірод цар. — Хор.
20159 Тихая ніч. З нами Бог. (Русска). — Хор.
20158 Небо і земля. — Рождественська коляда.

12-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ $1.25. З пересилкою.

70000 Бог предвічний, ціла коляда. — М. Зазуляк.
70011 ВЕРТЕП (дивись старе оголошення).
70013 Рождество Христове (дивись старе оголошення).

BEST AMERICAN CHRISTMAS RECORDS.

50098-D	Silent Night, Holy Night	Paul Whiteman
	Christmas Melodies; Noel; Adeste Fideles	& His Orchestra
50094-D	The Messiah: Eevery Valley Shall Be exalted	Tenor Solo, H. Eisdell
	The Messiah: His Yoke is Easy	Sir T. Beecham & British Choir
50093-D	The Messiah: Surely He Hath Borne Our Griefs	Sir T. Beecham
	The Messiah: Worthy is the Lamb	& British Choir
50092-D	The Messiah: Overture	Sir T. Beecham
	The Messiah: Pastoral Symphony	& British Choir
50013-D	Adeste Fideles	Associated Glee
	John Peel	Clubs of America
126-M	Stille Nacht, Heilige Nacht	Elsa Alsen
	O Du Fro' liche	Elsa Alsen
740-D	Oh, Come, All Ye Faithful	Shannon Quartet
	Hark, The Herald Angels Sing	Shannon Quartet
782-D	The Holy City	Columbia Mixed Quartet
	Silent Night, Holy Night	Columbia Mixed Quartet
1125-D	Good Christian Men Rejoice	Temple Quartet
	Come Ye Faithful People, Come	Temple Quartet
1566-D	Angels from the Realms of Glory	Columbia Mixed Quartet
	The Birthday of a King	Columbia Mixed Quartet

УКРАЇНСЬКІ 12-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ ПО $1.25. З пересилкою.

70012 Лемковське Весіля, часть I і II, Орхестра і Хор Гуменюка.
70011 Вертеп, зложив і відограв Гуменюк і його орхестра і хор.
70013 Рождество Христове, дві части, відспівав Хор А. Гели.
70010 Завіщанне Т. Шевченка, композиції Людкевича. Відспівав Хор А. Гели
70009 Українське Весілля в Америці, Хор і Орхестра Гуменюка.
70008 Ярмарок в Бродах, — Жуковський і Красновська.
70007 Український Баль в Америці, — Хор і Орхестра Гуменюка.
70006 Парубки в корчмі, — Хор і Орхестра Гуменюка.
70005 Празник в старім краю. — Хор і Орхестра Гуменюка.
70004 Христини Гриця, — Хор і Орхестра Гуменюка.
70003 Отченаш і Вірую, — відспівав М. Зазуляк.
70002 Украніське Весілля в старім краю. — Гуменюка.
70001 Христос Воскрес. Согласно заспіваймо. — Зазуляка.
70000 Бог Предвічний, ціла коляда. — Відспівав М. Зазуляк.

ЧУЖІ ГАРНІ 12-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ.

67001 Сариске Весілля, часть 1 і 2.
67004 Сариске Весілля, часть 3 і 4.
63005 Польське Весілля, — відограв і зложив П. Гуменюк.
63007 Польські Хрестини, — відограв і зложив П. Гуменюк.
59044 Коли ми зійдемся, — Вальц до танцю зі співом.
59046 Трі о'клак ін де морнінг. — Новий вальц.
59047 Вальцові мельодії Віктора Герберта.
59045 Дунайські филі і Вітрове весілля. — Рекорд до танцю.
64001 Сонце сходить і заходить. Ей Ухнем. — Д. Ділов.
50041 Май контрі і Стар Спенглед Беннер. — Два американські Гимни.

Хто любить більше 12-цалеві рекорди, тому можемо вибрати самі що найкращі, лиш напишіть кілько.

10-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ ПО 75 ЦЕНТІВ З ПЕРЕСИЛКОЮ:

27161 Одрехівська полька
Обертана з молодом.
27159 Вечерниці. Гуменюк.
27157 Темна нічка і Ой зацвила малинонька.
27156 На фармі і Брехня, Жуковський
27158 Лемковський танець.
27160 А наш Хаїм щоб здоров, Жуковський.
27162 Мамуницю, тантуницю. Лемковська.
27154 (Запросини на Лемківське
(весілля.

СВЯЩ. О. М. МАРУЩАК, тенор. з акомп. орхестри.
27147F (Помарніла наша доля,
(О, не забудь.

УКР. ОРХЕСТРА ПЕТРА РОСАЛИ
27148F (Посьмітюха, тропак,
(Жидівочка на селі.
27145F (Трембулянка, танець,
(Чабарашка, танець.

ПЕТРО ОРДИНСЬКИЙ, барітон, з акомп. орхестри.
27150F (Ой, і не гаразд Запорожці
(Ой, бре море, бре.
27135F (Віє вітер,
(Думка про Морозенка.

ДОБРЕ ПРОДАЮЧІСЯ ПОПЕРЕДНО ВИДАНІ РЕКОРДИ:

САЛЬОМЕЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА, сопран, з акомп. орхестри.
27132F (Вівці мої, вівці, паст. пісня.
(Через сад виноград, дівоча
(пісня.
27133F (Ой, де ти ідеш, де ти поїдеш
(Ой, летіли білі гуси, роз-
(плетинии.

УКР. ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА. Сопран: Наша Роза Красновська.
27136F (Свекруха бе і плакати не дає
(Кум до куми, Е. Жуковський
27146F (Жінка в Небі, часть 1.
(Жінка в Небі, часть 2.
27117F (З кіньми наніч,
(Косарі.
27119F (Ой, зацвила черемшина,
(Вічний Революціонер.

ВОЛОДИМИР ДИЛОВ, бас, з акомп. орхестри.
27141F (Ой, щось дуже загулявся,
(Тепер я Турок, не козак.

ХОР ім. ЛИСЕНКА З ДЖЕРЗИ СИТІ (Дірігент Андрій Гела)
27137F (Вечірний дзвін,
(Чарочко моя.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ЛІРА“ з акомп. орхестри.
27138F (Реве та стогне,
(Закувала та сива зазуля

27125F (Верховина,
(Де Дніпро наш.
27126F (Ой, у полі нивка,
(Ой, у лузі.

Д. МЕДОВИЙ, тенор, з акомп. орхестри.
27144F (Зажурився чоловік,
(І шумить і гуде.
27130F (Така її доля,
(Карі очи.

УКР. ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА. Барітон: Евген Жуковський. Сопран Наша Роза Красновська.
27143F (Кума з міста пила,
(Танець мого кума.
27140F (Поправини в Америці,
(часть 1 і 2.
27131F (Заручини в Америці, ч. 1.
(Заручини в Америці, ч. 2.
27128F (Заяць жених,
(Танець з під Львова.
27115F (Попразент, часть 1 і 2.

УКРАЇНСЬКА СІЧОВА ОРХЕСТРА „СУРМА“.
27123F (Кучерява Катерина,
(Аркан.
27122F (На городі сурма грає, січовий марш,
(Марш Садовського.

Всі рекорди висилаємо почтою і ґарантуємо, що не пібються.

Коли хочете мати рекорди нові і найскорше, то сейчас пишіть до нас; до кождого ордера додаємо голки або якусь книжочку на презент. Хто замовляє не меньше як 5 рекордів, тому оплачуємо пересилку.

Коли знаєте гарну пісню і хотілибисьте почути її на рекордах, то напишіть до нас про це. 245—

Всі замовлення посилайте на адресу:

SURMA BOOK & MUSIC COMPANY, INC.,
(СІЧОВИЙ БАЗАР)
PIANOS, VICTROLAS, RADIOS, RECORDS, PIANO ROLLS AND MUSICAL INSTRUMENTS
103 AVENUE A, (між 6-ою і 7-ою улицею), NEW YORK, N. Y.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ШИКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Юрія, від. 379, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 13 січня, в годині 12-ій в полудне, в гали церковній при Оклей і Райс ул. Кождий член має явитись на річний мітінг, бо є важні справи до полагодження. Уряд і контр. комісія здадуть справоздание за рік 1928. Буде вибір уряду на 1929 рік. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости на сім мітінгу. Не явившийся член заплатить кари 1 дол., а урядник 2 дол., після ухвали. — Г. Нагорняк, предс.; В Пилипів, кас.; Мг Семків, секр.

КЕМПБЕЛ, О. На річнім мітінгу Сестрицтва Пр. Діви Марії, від. 119, дня 9. грудня вибрано слідуючий уряд на 1929 рік: Катерина Лесиганич, предс.; Анна Цепінь, заст.; Марія Сокіл, кас.; Ева Вітишин, заст.; Марія Білан, секр.; Марія Омелян, заст.; Катерина Шпак і Геновефа Іванчак, доз. хорих; Анна Когут і Марія Омелян, контрольорки; Михаліна Мушинська, до прапора. Мітінги будуть відбуватися в кожду другу неділю в місяци.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. ім. Маркіяна Шашкевича, від. 94, повідомляє, що збори відбудуться 13. січня, в 2-ій годині пополудни в гали Горож. Клюбу, 2376 Грейлінг ул. Члени хай запамятають, що місячні збори будуть відбуватись в другу неділю по першім. Уряд на 1929 рік зістав вибраний як слідує: Іван Чайковський, предс.; Евстахій Ганчарський, заст.; Онуфрій Курочка, кас.; Йосиф Морозовський, заст.; Іван Курчак, фін. секр.; Лев Білик, заст.; Волод. Крушельницький, рек. секр.; Андрій Патра, заст.; Сильвестер Гривнак, Волод. Туркевич і Петро Заяць, контр. комісія; Йосиф Кульчицький і Данило Войтишин, надзирателі хорих; Елена Курочка, надз. для хорих женщин; Стефан Простій, дверник. — Волод. Крушельницький, рек. секр.

Н. ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє, що звичайні збори відбудуться в неділю, 13. січня в Укр. Н. Школі при Мекий і Галек ул. Просимо всіх членів явитися, бо маємо важні справи. Урядники з 1928 року мають передати новим урядникам урядоване. Контр. комісія здасть фінансове справоздание. Члени мають вирівнати свої залеглости. Членів, котрі ще не дали жертви на Сиротинець-Захист, просимо принести на сей мітінг. — П. Андрушків.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. Зап. Січ, від. 75, повідомляє своїх членів, що мітінг відбудеться 13. січня, в неділю, в 1-ій год. попол., в гали при 5404 Clcotte Ave. Обовязком всіх членів зійтись і почати працю з новим роком як найліпше. Стараймось приєднувати нових членів і дітей до нашого відділу і У. Н. Союза, бо в організації наша будучність. Вибрано уряд на 1929 рік як слідує: А. Комаринський, предс.; С. Михалюк, заст.; С. Дідула, секр.; І. Ворко, заст.; І. Слупецький, кас.; О. Здганкевич, заст.; С. Франків і А. Гирич, контрольори; І. Нагорняк і Й. Шептак, надз. хорих; П. Діжа і І. Космина, хорунжі. Пригадується довгуючим членам, що з новим роком будеться з ними поступати після статута. — Stephan Dedula, 5647 Lumley Ave.

БОРНСАЙД, ШІКАГО, ІЛЛ. Уряд Бр. св. О. Николая, від. 183, повідомляє всіх членів, що річний мітінг відбудеться дня 13. січня, в годині 3-ій попол., в гали церковній. Всі члени мають явитись на сей мітінг, бо є важні справи до полагодження. Контрольна комісія здасть справоздание за минулий рік. Будемо принимати нових членів. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, як за похорон 1 дол. і за календар 30 ц. Не явившийся на мітінгу і не вирівнавший своїх залеглостий член буде суспендований. — Й. Демкович, предс.; Н. Подлецький, кас.; П. Бабяк, секр.

ЗІГЛЕР, ІЛЛ. Повідомляється членів відділу 377, що мітінг відбудеться дня 13. січня, у Мих. Олексяка під ч. 6 Orchard St. — С. Гнатишак, пр.; С. Платок, кас.; М. Г. Олексяк, рек. секр.

ФОРД СИТІ, ПА. Тов. Січ, від. 63, подає до відома своїм місцевим і позамісцевим членам, котрі не були на річнім мітінгу 25. грудня, що вибрано слідуючий уряд на 1929 рік. Василь Химка, предс.; Філарет Джуган, заст.; Орест Зубик, секр.; М. Литчак, заст.; Лука Педиц, кас.; Ілько Бобак, заст.; Лука Тертичній і Лешко Колодійчук, контрольори; Онуфрій Мищишин, Андрій Бобак, Гавриїл Баль, Семен Паньчак і Ник. Драч, тростіси. — О. Зубків, секр.

Н. С. ПІТСБУРГ, ПА. Тов. Богдана Хмельницького, від. 118, подає до відома своїм місцевим і позамісцевим членам, що річний мітінг відбудеться 13. січня, в годині 5-ій пополудни, в гали церковній. Проситься членів прибути на сей мітінг, бо буде справоздание з цілого року і вибір уряду на 1929 рік. Не явившийся член заплатить кару 1 дол.; а урядник 2 дол. — В. Стамко, предс.; С. Пайкош, кас.; М. Сарахман, секр.

НАНТІКОК-РОН, ПА. Бр. Преобр. Спаса, від. 29, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 13-го січня 1929, точно в годині 2-ій попол., в гали церковній, 240 Center St. Кождий член має явитись на мітінгу. Контрольна комісія здасть справоздание. Буде вибір уряду на 1929 рік. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости. Членів, котрі ще не зложили на Сиротинець, проситься принести на сей мітінг. Позамісцевих членів проситься взяти переступні листи, бо така зайшла ухвала на мітінгу. Не явившийся член заплатить кару після ухвали. — Василь Блюй, предс.; Андрій Хромчок, кас.; Мирон Сокольський, секр.

ОЛЕН, Н. Й. Тов. Зап. Січ, від. 363, подає до загального відома своїх членів, що на річнім мітінгу вибрано отсей уряд на 1929 рік: М. Сеник, предс.; Г. Підскальний, секр.; М. Луцишин, заст.; Гр. Нипорадний, кас.; М. Саморонда, заст.; С. Луцишин і Д. Мішанець, контрольори; С. Васьків і М. Леськів, доз. хорих; Й. Сверeдюк, капітан, Н. Леськів, прапоршик; І. Костів, дверник. Завідотелями Тов. Дому вибрані М. Сеник, М. Луцишин і І. Бозів. Збори будуть відбуватись в другу суботу по першім в Тов. Домі, в годині 7-ій вечером. — Уряд.

БОФАЛО, Н. Й. Тов. ім. Івана Франка, від. 299, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 13. січня, в 1-ій год. пополудни в гали парохіяльній. Обовязком є кождого члена явитись на мітінгу; в противнім разі буде покараний. — Евстахій Дідур, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. Сош. св. Духа, від. 237, подає до відома нововибраний уряд на 1929 рік: Василь Шпір, предс.; Т. Сорока, заст.; Василь Стецула, фін. секр.; П. Василик, заст.; Даниїл Яворський, кас.; М. Михаїл, заст.; Н. Броницький, Н. Проць і Іван Стецик, контрольори; Д. Бреус і Т. Марцишин, комітет хорих; М. Куріца і Іван Лучак, до прапора. Збори будуть відбуватись в 2-гу неділю по першім, в льокали шкільнім, 2617 W. 3rd St. — П. Міхайлиця, секр.

МІКІСПОРТ, ПА. Тов. Зап. Січ, від. 132, повідомляє своїх членів, що на річних зборах 9. грудня вибрано слідуючих урядників на 1929 рік: Гр. Куніцький, предс.; Йосиф Несторович, кас.; Д. Сова, фін. секр.; П. Гальма, рек. секр.; В Кочкодам і С. Возняк, контр.; Ілько Маршалик, дверник, П. Волос, до фани. Член, коли захорує, має дати знати до предсідателя або фін. секретаря не пізніше трох днів по захорованню, в противному разі хора підпора не буде виплачена. Хто з членів не заплатив еще одного доляра на Сиротинець при У. Н. С., проситься зробити се на сім мітінгу, дня 13. січня 1929 року. — Гр. Куніцький, предс.; П. Гальма, секр. рек.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. Петра і Павла, від. 257, повідомляє, що за річним мітінгу дня 14. грудня вибрано новий уряд як слідує: Діонізій Коляда, предс.; Антін Зубрид, кас.; Стефан Федович, фін. секр.; Павло Тхір, рек. секр.; Олекса Караньо, надз. хорих на Лафает; Павло Тхір, надз. хорих на долі міста; о. Улицький і М. Гілик, контрольори. Мітінги будуть відбуватись в другу суботу по першім в вечер. Проситься всіх членів частійше приходити на мітінги.

ПІТСБУРГ, ПА. Тов. Рогатинщина, від. 396, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 13. січня, в годині 6-ій вечером, під ч. 142 Orr St. Буде справоздание контролі і вибір уряду на 1929 рік. Обовязком є кождого члена явитися на мітінг. Не явившийся член заплатить кару 2 дол.; а урядник 5 дол. — М. Федунок, предс.; П. Бекіш, кас.; П. Береза, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 142, повідомляє, що на річнім мітінгу 9. грудня вибрано слідуючий уряд на 1929 рік: Ю. Шевчук, предс.; А. Поливчак, заст.; П. Остапчук, фін. секр.; С. Пограничний, рек. секр.; Я. Лещак, кас., Ю. Поливчак, заст.; Р. Слободян, М. Мальчак і М. Маркович, контр. комісія; Г. Дидзик і І. Левчак, надз. хорих в Елізабет; Т. Голимар і В. Дорош, надз. хорих на Бей Вей; Е. Мамчак і Д. Фортуна, тростіси; П. Пітула, капітан; В. Родзіняк, хорунжий. Мітінги відбуваються в другу неділю по першім, в год. 2.30 пополудни. — Ю. Шевчук, предс.; П. Остапчук, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 155, подає до відома своїм членам, що на річнім мітінгу 9. грудня вибрано уряд на 1929 рік як слідує: Іван Ваверчак, предс.; Вас. Козак, заст.; Вас. Дригинич, кас.; Ст. Куций, заст.; Мих. Чумер, фін. секр.; Андрій Яричевський, проток. секр.; Пилип Щуцький, Дм. Федчишин і Ст. Кордияк, контрольори; Іван Стек, господар галі; Іван Палух, заст. Надзирателів хорих назначується що три місяці після порядкового числа. Мітінги будуть відбуватися в другу неділю по першім, в гали під ч. 782 State St. — Мих. Чумер, ескр.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. Вас. Великого, від. 364, подає до відома всім місцевим і позамісцевим членам, що на 1929 рік вибрано уряд як слідує: Мих. Бурко, предс.; Кравчишин, заст.; Петро Толочкевич, кас.; Мих. Лев, заст.; Іван Сподар, секр.; Василь Тимчина, заст.; Василь Савка і Йосиф Бицьь, контр. комісія; Николай Пекний і Дмитро Малко, прапорщики; Николай Пікула, Чорній Стефан і Проців Іван, надз. хорих; Андрій Сербай, делеґат до Нар. Дому. Мітінги будуть відбуватися в другу неділю в місяци, в гали церковній. — Іван Сподар, секр.

УКРАЇНСЬКА МАСАРНЯ

Маємо на складі свіже свиньске мясо (JERSEY PORK), свого виробу шинки, ковбаси свіжі і вуджені по умірковaній ціні.

Дякуємо за дотеперішне попертя з закликом:

„СВІЙ ДО СВОГО“! 3-5

ВАСИЛЬ ЖУК

250 — 1ST AVENUE, межи 14 і 15 ул., **NEV YORK CITY.**

МЕДИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ

СВЯТОГО ОТЦЯ МИХАЇЛА

предкладає свої лікарства на слідуючі слабости:

РОСТИТЕЛЬ ВОЛОСЯ Д-ра КЛАРА

Ґарантуємо, що знищить порплі, застановить випад волосся і обновить новий ріст волосся на лисині. Пробна бутелька $3.00.

МАСТЬ на еґзиму, лишаї і прищі на тілі. Пачка $2.00.

КРЕМ І МИЛО ДЛЯ КРАСИ ЛИЦЯ

від прищів, угрів, веснянок, морщин і слідів віспи. В пару днях лице молоде, чисте і гарне а женщин і мущин. Ціна $1.25.

КРАСКА НА СИВЕ ВОЛОССЯ

всіх кольорів. Нешкідливий. Бут. $3.00.

УСУНЕННЄ ВОЛОСЯ. Без бритви усуває волосся сейчас. Нешкідливий і чисто у мущин і женщин. $1.00.

СКЛАД ЛІЧНИЧОГО ЗІЛЛЯ І КОРІННЯ для женщин і мущин на внутрішні слабости та перестуду, жолудок і нечисту кров. Пачка $2.

ПІГУЛКИ НА СОЛІТЕРА І ГЛИСТИ, (їх признаки) брак апетиту, тягість у грудях, нахил на воміти. Ціна $5.00.

РЕВМАТИЗМ. Натирання ревматизму, ломання тіла, рук, ніг і крижий. Бутелька $2.00.

БАЛЬЗАМ НА КАТАР ЖОЛУДКА, ґази, здуття, реґулює і чистить жолудок. Бутелька $2.00

БАЛЬЗАМ ТОНІК, чистить і будує кров, дає силу і апетит. Бут. $2.00

БАЛЬЗАМ НА КАШЕЛЬ, простуду, хрипку і задих. Бут. $2.00

Кромі наведених лікарств, приготовляємо лікарства на ріжні другі слабости для мущин, женщин і дітий. Пришліть гроші на лікарство, яке хочете, а ми сейчас вишлемо його. ПИШІТЬ ПО КАТАЛЬОҐ НОВИХ ЛІКАРСТВ БЕЗПЛАТНО. Пишіть ясно за вашу слабість. Лікарства посилаємо всюди. Гроші і письма адресуйте: 286—

ST. MICHAEL MEDECINE CO.
BOX 797, Dept. S. W., CHICAGO, ILL.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

АНТІН ВОРКУН, 308 Dorchester, East Montreal, Que., Canada, пошукує сестер Катерину і Юстину Гисик, котрі перебували в Ню Йорку. Пошукую у важній справі. Зголошення на повисшу адресу. 4-5

ФАРМА коло Скенектеди, Н. Й., 80 акрів, всі будинки, 8 коров, 3 коні, 150 курий, машини до роботи, паші досить до нової. На продаж або в заміну за праперти в стейті New Jersey. Ціна $8,000.00. Також маю доми, бизнеси і фарми до продажи або в заміну в Ню Бронзвік, Н. Дж. Коли що потребуєте, голосіться до свого на адресу: 304-9

WILLIAM SULEM,
Lincoln Highway, opp. Lincoln Gardens,
NEW BRUNSWICK, N. J. — R. 5.

ФАРМИ! — ФАРМИ!

217 акрів, сад, ліс, 120 акрів орної, дім 10 кімнат, ґаз, вода в хаті, річка, 6 других забудовань, мотор, знаряди, 3 коні, 5 коров, 5 ялівок, кури, безроги, богато сіна і ин. запасів, 150 бушлів картофлі, бос і стація 3 милі. По причині старости Американця продається за $6,500, половина готівкою. Маємо много иниих фарм. Пишіть по катальоґ фарм; міняємо доми за фарми. **V. KRUGLAK, 151 Ave. A, New York City.** 5-7

ВЗОРИ канва, нитки до вишивання D. M. C. і стемповані річи. Пишіть по катальоґ до

UKRAINIAN BAZAR,
170 E. 4th St., New York, N. Y.

АДВОКАТ

Б. ПЕЛЕХОВИЧ

2300 WEST CHICAGO AVENUE,
CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах; займається переглядом абстрактів; виготовляє контракти купна і продажі; переправляє спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи. 191—

DR. ZINS

(СПЕЦІЯЛІСТ, ВІД 28 ЛІТ)
КРОВНІ, ШКІРНІ І НЕРВОВІ ХОРОБИ.
ЖОЛУДОК, КИШКИ, СІЯТИКА
ЛЕГЕНІ, БРОНКІТІС, ШКІРНІ ВИКИДИ.
ЗАГАЛЬНЕ ОСЛАБЛЕННЄ ТА ДРУГІ ХОРОБИ УСПІШНО ЛІЧЕНІ.
МОЇ ОПЛАТИ УМІРКОВАНІ.
ПОРАДА ДАРОМ ДОВІРОЧНА.
ЕГЗАМІНАЦІЯ КРОВИ І X-RAYS.

110 EAST 16th ST. N. Y.
межи Irvington Pl. і Union Square
Денно 9—8 P. M. Неділі 9—4 P. M.

School nurse says all girls should know this

TALKING to a roomful of high school girls on personal hygiene, an experienced district nurse said: "One of the basic rules of health for girls is to keep the system functioning naturally at all times. Normal exercise and diet habits should be encouraged. But when necessary there's no harm in taking nujol, since it works mechanically and can't disturb the normal functions of any organ of the body. Particularly with girls, there are times when nujol should always be taken. Take a spoonful every night for a few days. It's a thoroughly safe and harmless method. It won't cause distress or gas pains or griping."

Nujol is different from any other substance. It contains no drugs or medicine. It can be taken safely no matter how you are feeling because it is so pure and harmless, and works so easily. Every woman should keep a bottle on hand. Every druggist has this remarkable substance. Get the genuine.

PAIN-EXPELLER

Поборюйте Інфлуензу

Будьте приготовані на щоб сильна чіпилася вас Інфлуенза або вашої родини. Не смійтесь зі звичайного переходолження, кашлю, болю в грудях, в хребті, чи болючого горла. Старайтесь сейчас побороти їх. Кождий у вашій родині повинен вживати ПЕЙН-ЕКСПЕЛЕР натераючи ся ним — специяльно коли чуєтесь знеможені і болючі. Незабувайте мокрих ніг — натріть підошви добре і наложіть сухі панчохи.

С ЛЕКШЕ ОСТЕРІЧИСЯ ЯК ЛІЧИТИСЯ.

Тому держіть бутельку ПЕЙН-ЕКСПЕЛЕР в хаті в кождім часі. Він усував всі мускулярні болі і другі болі. Більше як шістдесят літ старий і вживаний по цілому світу. В 35 і 70 центових бутельках.

Ваш аптикар відпоручить вам ПЕЙН-ЕКСПЕЛЕР.

The Laboratories of F. Ad. Richter & Co. Brooklyn, N. Y.

KILLS PAIN

СТІННІ КАЛЕНДАРІ на 1929 р. 5 найновіших стінних календарів з святами на кождий день за $1. Оден календар 30 ц. Ілюстрований катальоґ висилається на бажання. **KULYNITCH Ptg. CO., 418 E. 9th St., NEW YORK, N. Y.**

DR. M. SMITH
переніс свій офіс під число
67 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
TEL. ORCHARD 6072.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ на рік 1929

ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ.

Маємо на складі 50 ріжнородних календарів на 1929 рік. Календаріюм друкований по українськи, свята означені червоними буквами.

Ціна за один календар 30 ц. з пересилкою, а 4 за доляра.

Шторникам, аґентам і для тих, що хотять занятися продажию календарів, висилаємо даром спис стінних календарів по гуртовій ціні. За попередним надісланнем $5,00 вишлемо 30 штук оказових календарів, щобисьте оглянули, а опісля замовляли більше число. Замовлення посилайте на адресу: 245—

UKRAINIAN BAZAR,
170 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

Feen-a-mint
The Laxative You Chew Like Gum
No Taste But the Mint
At Druggists—15c, 25c

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА“.

LITTLE JULIUS SNEEZER BY BAKER

